Advies fietspontje Oldemarkt

Steenwijkerland, 8 oktober 2026

Medio augustus 2026 is bij het zelfbedieningspontje over de Linde tussen Oldemarkt (gemeente Steenwijkerland) en Oldetrijne (gemeente Weststellingwerf) een duofiets met beide berijders tussen de pont en de aanlegsteiger terecht gekomen. De bijrijder is daarbij onder zeer tragische omstandigheden helaas overleden. Direct daarna hebben de beheerders (de gemeenten Steenwijkerland en Weststellingwerf) het pontje uit de vaart genomen. Na het plaatsen van een nieuw informatiebord met regels en een bord op de pont “let op!! afstappen en met de fiets aan de hand lopen verplicht”, is het pontje weer opengesteld. Streekomroep De Werven heeft hier enkele malen over bericht. Zie bijgevoegde linkjes.

Een familielid van de overledene heeft de Fietsersbond benaderd om de situatie van het pontje te beoordelen op veiligheid. Hij hamert erop dat de veiligheid op orde moet zijn en dat een dergelijk ongeluk nooit meer mag gebeuren. Daar is de Fietsersbond het uiteraard van harte mee eens.

Op maandag 5 oktober 2026 hebben twee vrijwilligers van de Fietsersbond Steenwijkerland de situatie ter plekke geanalyseerd. Verder is ook met het betreffende familielid gesproken en is contact gelegd met een specialist van de Vereniging vrienden van de veerponten (www.veerponten.nl). Deze specialist bleek het pontje oorspronkelijk (rond 1995) te hebben gebouwd. Verder is informatie op internet geraadpleegd over zelfbedieningspontjes elders in het land.

In dit stuk geven we onze analyse en adviezen over het fietspontje Oldemarkt-Oldetrijne.

Vooraf

- Het pontje is een leuke verbinding over de Linde. Het is een welkome afwisseling bij een fietstocht. Recreatieve fietsers zijn vaak enthousiast en kiezen graag bewust voor een pontjesroute. Zie ook het filmpje in bijgevoegde link;
- De bediening van dit type pontje is zwaar werk. Dat vereist de nodige fysieke fitheid van de overvaarder. Het is dubbel zwaar als het pontje bij aankomst aan de andere kant ligt en de passant de pont dan eerst naar zich toe moet halen. Het helpt natuurlijk als meerdere mensen samen overvaren. Dan kunnen passanten elkaar afwisselen. Als er geen andere fietsers zijn, kiezen fietsers er vaak voor om een stukje (via de Driewegsluis) om te fietsen.

Bevindingen

- Het pontje is rond 1995 gebouwd. Het is één van de eerste toeristische zelfbedienings-kettingveerpontjes van de toenmalige pontbouwer (1e generatie). Dit pontje is van hetzelfde type en van dezelfde pontbouwer als het pontje 10 km noordelijker over de Tjonger;
- Na 1995 heeft de pontbouwer de techniek van de pontjes doorontwikkeld. Nieuwere (handbediende) pontjes zijn daardoor minder zwaar in de bediening. Voor zover ons bekend heeft het pontje Oldemarkt geen upgrade gehad;
- De meeste weerstand wordt veroorzaakt door de verbinding van het pontje met de staalkabel die onder water door de rivier loopt (dat is niet de ketting waarmee het pontje naar de andere kant wordt getrokken). Deze staalkabel zorgt ervoor dat het pontje niet zijwaarts afdrijft. De technisch specialist van de vrienden van de veerponten geeft aan dat hier waarschijnlijk de nodige winst te halen is door het schoonmaken van het systeem en technische aanpassingen. Daarnaast zijn er waarschijnlijk ook verbeteringen in de lier (het draaimechanisme) mogelijk;
- Het pontje is destijds ontworpen voor het overzetten van gewone fietsen. Zware elektrische fietsen, duofietsen en scootmobielen bestonden nog niet of nauwelijks. Tegenwoordig is het merendeel van de fietsen elektrisch en zijn de fietsers ook minder gewend aan zware lichamelijke belasting dan toen men nog zelf moest fietsen;
- Bij het aanmeren van het pontje aan de kade, valt de klep aan weerszijden in een tweetal trechters. Het kost extra kracht om deze goed in die trechter te drukken. De boot blijft dan echter niet op z'n plaats. De pont drijft een stukje terug en er ontstaat dan een spleetje water tussen de pont en de kade;
- Bij het dodelijk ongeluk is de pont verder afgedreven van de kade. Waarschijnlijk hebben de aandrijving van de duofiets en het gewicht van het geheel (duofiets plus berijders) dit versterkt;
- Het pontje heeft geen rem en de bediener kan het pontje ook niet vastzetten aan de kade, zodat de pont terug kan drijven en het waterspleetje ontstaat. (Geheel vastzetten is overigens niet geschikt, omdat het dan niet meer mogelijk is de pont van de overkant op te halen);
- Sinds kort is een nieuw informatiebord geplaatst met daarop de regels voor het overvaren. Wij betwijfelen of die informatie duidelijk bij de gebruikers aankomt. De pictogrammen op dit informatiebord zijn niet erg duidelijk en er ontbreekt informatie over gevaarlijke situaties. Op het bord staat ook dat het gebruik op eigen risico is, maar niet wat de risico's zijn.

Situatie elders (zelfbedienings kettingveerpontjes)

- Pontje Oostknollendam: hier ligt een vergelijkbaar pontje. Ook zwaar in de bediening. Bediening kan alleen als een voetpedaal wordt ingetrapt. Het is ons onbekend of dit als een rem werkt;
- Pontje over de Tjonger (Oldelamer-Rotstergaast). Hier ligt ook een vergelijkbaar pontje met zware bediening, waarbij de vaarroute nog een stuk langer is (en daardoor nog meer inspanning vergt om over te steken). Deze Tjonger-pont ligt helaas al enkele jaren uit de vaart. Fietsers moeten dan ver omfietsen. We hebben vernomen dat hier sprake is van extra dwarskracht en wrijving, waardoor het is voorgekomen dat (minder fitte) overvarenden halverwege uit vermoeidheid bleven steken;

- Pontje over Ganzendiep, Kampen: dit pontje is in 2004 gebouwd en is in 2025 omgebouwd met een elektrische voorziening (met zonnecellen). Onbekend is of er ook een stroomkabel ligt. Het pontje is geopend van half april tot half oktober;
- Pontje bij Varsen (bij Ommen) over de Overijsselse Vecht: deze elektrisch aangedreven "Greenferry" is in 2021 gerealiseerd als onderdeel van het project "Ruimte voor de Vecht". Het pontje is gebouwd door Brunink Hardenberg. Het pontje is geopend van april tm oktober;
- Pontje Kraggenburg Waterloopbos over de Zwolse vaart. In gebruik genomen voorjaar 2022. Dit pontje zou voorzien zijn van een rem om de pont vast te leggen. Een rem, die vanaf de overkant bediend kan worden.

Analyse van de Fietsersbond Steenwijkerland

- Wij denken dat de pont voor gewone fietsers veilig kan worden gebruikt, zolang men de pont normaal bedient. Van belang is wel dat het pontje stevig tegen de kant wordt aangemeerd.
- Gelet op de zware inspanning vinden wij het pontje niet geschikt voor minder fitte mensen, zoals mensen met hartfalen. Als men met meer mensen overvaart, kan de inspanning echter worden verdeeld en is overvaren goed te doen;
- Wij vinden dit pontje volstrekt ongeschikt voor grote fietsvoertuigen, zoals bakfietsen, duofietsen en driewielers en ook niet voor scootmobielen. De pont is hier ook niet voor ontworpen (bij de bouw van dit pontje in 1995 bestonden dergelijke voertuigen niet of nauwelijks);
- Terecht staat er nu een bord "fietsers afstappen verplicht" op het pontje. Echter voor duofietsen, driewielers en scootmobielen geeft dit onduidelijkheid en enige hilariteit. Immers, hoe moeten deze mensen die vaak slecht ter been zijn dan oversteken?
- Gebruik van de pont is voor eigen risico. Dat is echter nog geen concrete waarschuwing voor onveilig gebruik. Dat kan beter (zie jetblast-arrest).

Adviezen van de Fietsersbond Steenwijkerland

1. Direct: betere informatievoorziening met waarschuwing voor onveilig gebruik
    - Geef aan: "pontje ongeschikt voor grote fietsvoertuigen (duofietsen, bakfietsen, driewielers) en scootmobielen. Dit is levensgevaarlijk!"
    - Let op: overtocht vergt zware inspanning. Fitheid vereist!
    - Geef dat ook aan bij het begin het Lendepad bij Oldemarkt en geef daar de alternatieve route aan (de overtocht via bij de Driewegsluis is ook niet geschikt voor duofietsen, driewielers en scootmobielen)
2. Korte termijn: relatief kleinere technische verbeteringen
   Overleg met een technisch specialist van de vereniging vrienden van de voetveren over aanpassingen om de pont veiliger en makkelijker te bedienen. We denken aan:
    - Versmalling van de toegang op de pont, zodat bredere voertuigen als duofietsen en driewielers er niet op passen;
    - Een technische voorziening treffen om ervoor te zorgen dat de pont nauw op de kade aansluit (zonder waterspleet) en daar ook niet meer van afdrijft;
    - Een makkelijker op- en afrit realiseren van het pontje naar de kade. Denk aan traanplaat (zoals bij pontje Kampen, zie foto verderop));
    - Een betere aanhechting op de wal, zodat de passant soepeler op en van de pont kan komen;
    - Maatregelen treffen om de wrijving op de pontkabel (onder de pont) en op de ketting die via de lier loopt, te verminderen.
3. Vervolg
    - Het pontje geheel updaten en ombouwen, waarbij ombouw tot een elektrisch aangedreven pontje onze sterke voorkeur heeft. Dat biedt dan hopelijk ook de mogelijkheid om het pontje toegankelijk te maken voor minder validen. Let daarbij

wel op het risico van vernieling van dit onbeheerde pontje. We hebben er immers niks aan als het pontje regelmatig vanwege storing uit de vaart ligt.
- Het zou fantastisch zijn als de verbeteringen van dit pontje gelijk met de verbeteringen van het pontje over de Tjonger (tussen gemeenten Weststellingwerf en De Fryske Marren) op te pakken. De Fietsersbond Steenwijkerland wil dit ook bij die gemeenten aankaarten.

De Fietsersbond is graag nauw betrokken bij het vervolg. De Fietsersbond vraagt de gemeenten maatregelen snel te nemen en daarover ook met de Fietsersbond te communiceren. De zoon van de overledene is verder bereid een toelichting te geven op het ongeval.

Jan Willem van Dalen en Jaap Laméris
Fietsersbond Steenwijkerland
06 2908 1237
www.steenwijkerland.fietsersbond.nl, Steenwijkerland@fietsersbond.nl

Bijlagen
- Links naar websites
- Foto's pontje Oldemarkt
- Foto's pontje elders: gemeente Kampen-Ganzendiep**Links**

https://www.streekomroepdewerven.nl/films/pontje-over-de-tjonger/
https://www.streekomroepdewerven.nl/varen-met-het-pontje-over-de-lende-vergt-lange-adem/
https://www.streekomroepdewerven.nl/nieuw-bord-bij-veerpont-de-lende-dat-nog-niet-vaart/
https://www.streekomroepdewerven.nl/weer-iemand-overleden-bij-een-fietspontje/
www.veerpunten.nl

Foto's pontje Oldemarkt

Steenwijkerland
gemeente
Weststellingwerf
De zwengels op de pont en aan de wal mogen niet tegelijk worden bediend
• U gebruikt de pont op eigen risico
• U mag de pont gebruiken als u 16 jaar of ouder bent
• Wacht met afstappen totdat de pont stil ligt
• U mag de pont niet in het donker gebruiken
• Als het vriest, mag u de pont niet gebruiken
• De kettingen moeten worden vastgemaakt.
Let op!
Overig scheepvaartverkeer heeft voorrang
Storing of schade?
Bel de gemeente Steenwijkerland, telefoonnummer 06 20939072

Foto’s pontje Ganzendiep Kampen

De rijplaat (traanplaat) loopt door tot boven de aanlegsteiger. Er ontstaat geen waterspleet tussen aanlegsteiger en pont.

